

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Кафедра кафедри управління та бізнес-адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

Перший (бакалаврський рівень) рівень

Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування

Галузь знань: 281 Публічне управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № від “27 ” серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

- Мета і завдання курсу
- Результати навчання (компетентності)
- Організація навчання курсу
- Система оцінювання курсу
- Політика курсу
- Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Психологія в публічному управлінні
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»
Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	нормативна
Курс / семестр	1/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Анотація до курсу

Курс «Психології в публічному управлінні» є одним з базових курсів теоретичної і практичної підготовки спеціалістів галузі публічного управління та адміністрування та належить до циклу професійно-орієнтованих навчальних дисциплін. Зміст дисципліни складають узагальнені знання про психологічні особливості соціального буття людини, закономірності становлення соціально-психологічної реальності, її структуру, механізми розвитку та функціонування; психологія управлінської діяльності та взаємодії людей в межах даної діяльності.

Соціально-психологічна реальність в межах публічного управління формується на перетині соціального та індивідуального (психічного), у процесі взаємодії людини і колективу. Вона складна, багаторівнева, розгалужена, сповнена суперечностей, іноді хаотична, і разом з тим, структурована та детермінована специфічними закономірностями розвитку й функціонування.

У просторі соціального професійного буття людина розвивається, реалізує свій потенціал, задовольняє широке коло потреб: соціальних, особистісних, професійних та ін. Професійне середовище є необхідною умовою повноцінного розвитку людини, оскільки воно забезпечує її інформаційними, духовними, пізнавальними, культурними ресурсами цього розвитку; стимулює до активності та регулює й контролює цю активність. Разом з тим, професійний соціум представляє для людини й певну небезпеку у вигляді деструктивних соціальних явищ та тих психологічних проблем, які виникають у процесі взаємодії індивіда і колективу (непорозуміння, конфлікти, психотравми, стреси тощо).

Знання із психології необхідні спеціалісту з публічного управління та адміністрування не лише у сфері здійснення ефективного управління. Результати соціально-психологічних досліджень, особливо їх прикладні аспекти, все активніше застосовуються у різних професійних галузях: у сфері управління, менеджменту, бізнесу, реклами, політичній, військовій, сфері правоохорони, засобів масової комунікації. Це обумовлює розширення меж професійної діяльності та вимагає відповідних знань.

Тематика навчального курсу «Психологія в публічному управлінні» охоплює основні напрямки соціально-психологічних досліджень у галузі психології управління; розкриває феноменологічні аспекти соціально-психологічної реальності управління, лідерства та керівництва; сутність, механізми розвитку й функціонування соціально-психологічних явищ і процесів.

3. Мета і завдання курсу

Метою курсу «Психологія в публічному управлінні» є формування у студентів знань про соціально-психологічні явища й процеси в публічному управлінні, вироблення практичних умінь та навичок їх дослідження і управління.

Завдання курсу:

1. Формування у студентів теоретичних знань із психології публічного управління.
2. Вироблення практичних навичок професійної роботи з використанням знань даного курсу.
3. Стимулювання творчої активності в ході самостійної роботи та виконання науково-дослідних завдань.

4. Результати навчання (компетентності)

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

ФК.1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

ФК.3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

ФК.9. Здатність впроваджувати інноваційні технології в публічному управлінні та адмініструванні.

ФК.11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

ПР12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

ПР14. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу 90 год.

Денна форма навчання

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16 год.
семінарські заняття/практичні/лабораторні	14 год.
самостійна робота	60 год.

Заочна форма навчання

Лекції	10 год.
семінарські заняття/практичні/лабораторні	8 год.
самостійна робота	72 год.

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
2	281 Публічне управління та адміністрування	I	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
<p>Тема 1. Предмет, завдання та структура психології публічного управління</p> <p>План</p> <p>1. Предмет психології публічного управління.</p> <p>2. Проблематика та основні напрямки досліджень психології публічного управління.</p> <p>3. Завдання психології публічного управління. Функції психології публічного управління: методологічна (концептуально-ідеологічна); теоретико-пізнавальна (прогностично-відображальна);</p>	Лекційне, самостійна робота	<p><i>основна:</i> 2; 3; 5; 10; 12; 18; 19; 26;</p> <p><i>додаткова:</i> 3; 12; 11; 18.</p>	Опрацювати відповідні наукові джерела, 6 год.	5 б	Протягом 4 семестру згідно з розкладом занять

<p>прикладна (практично-інструментальна).</p> <p>4. Структура психології публічного управління. Сфери застосування соціально-психологічних знань в психології публічного управління.</p> <p>5. Зв'язок психології публічного управління з іншими науками.</p> <p>6. Проблеми і перспективи розвитку психології публічного управління.</p>					
<p>Тема 2. Становлення та історія розвитку психології публічного управління як науки</p> <p>План</p> <p>1. Передумови виникнення психології публічного управління як самостійної наукової галузі.</p> <p>2. Перші соціально-психологічні теорії. Розвиток зарубіжної психології публічного управління.</p> <p>3. Експериментально-прикладний період розвитку психології публічного управління.</p> <p>4. Експериментальний етап у розвитку психології публічного управління.</p> <p>5. Розвиток вітчизняної психології публічного управління: радянська доба та період незалежності.</p> <p>6. Сучасний стан розвитку світової та вітчизняної психології публічного управління.</p>	<p>Семінарське Лекційне, самостійна робота</p>	<p><i>основна:</i> 12; 19; 22; 31; 32; <i>додаткова:</i> 3; 12.</p>	<p>6 год.</p>	<p>5 б</p>	<p>Протягом 4 семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>Тема 3. Методологія та методи дослідження психології публічного управління</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття методології наукового дослідження. Методологічні основи соціально-психологічних досліджень. 2. Специфічні особливості соціально-психологічних досліджень. 3. Принципи соціально-психологічних досліджень. 4. Етапи соціально-психологічного дослідження. 5. Програма соціально-психологічного дослідження. 6. Характеристика методів дослідження у психології публічного управління. 7. Етичні проблеми соціально-психологічних досліджень. 	<p>Семінарське Лекційне, самостійна робота</p>	<p><i>основна:</i> 6; 12;14;16;18; 20; <i>додаткова:</i> 1; 2.</p>	<p>6 год.</p>	<p>5 б.</p>	<p>Протягом 4 семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 4. Спілкування як соціально-психологічний феномен</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення поняття «спілкування». Соціально-психологічна сутність спілкування. 2. Структура спілкування. 3. Види та функції спілкування. 4. Моделі спілкування. 5. Стили спілкування, їх характеристика. 6. Спілкування як потреба людини. Розвиток 	<p>Семінарське Лекційне, самостійна робота</p>	<p><i>основна:</i> 2; 3; 12; 19; 25; <i>додаткова:</i> 1; 3; 4; 9; 21.</p>	<p>6 год.</p>		<p>Протягом 4 семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>спілкування в онтогенезі. 7. Переваги та проблеми спілкування у сучасному світі.</p>					
<p>Тема 5. Моделі та стилі спілкування</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття моделей спілкування та їх порівняльна характеристика. 2. Актуалізаторська модель спілкування. 3. Маніпулятивна модель спілкування. Причини маніпулятивного спілкування. 4. Маніпулятивні типи особистості. 5. Поняття стилю спілкування. Характеристика стилів спілкування. 	<p>Семінарське Лекційне, самостійна робота</p>	<p><i>основна:</i> 2; 3; 12; 19; 25; <i>додаткова:</i> 1; 3; 4; 9; 21</p>	<p>6 год.</p>		<p>Протягом 4 семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 6. Соціальна комунікація і міжособистісна взаємодія</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальна комунікація як структурна складова спілкування. Комунікативний простір міжособистісних стосунків. 2. Поняття комунікації. Види комунікації: спонукальна, констатуюча, аксіальна і ретивна. 3. Засоби комунікації. Психологічні особливості вербальної та невербальної комунікації. 4. Суб'єктивні канали сприйняття та передача інформації. 	<p>Семінарське Лекційне, самостійна робота</p>	<p><i>основна:</i> 2; 3; 4; 5; 19; <i>додаткова:</i> 1; 3; 4; 20; 21.</p>	<p>7 год.</p>		<p>Протягом 4 семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>5. Комунікативні бар'єри та їх подолання. Специфіка міжособистісного інформаційного обміну.</p> <p>6. Поняття соціальної інтеракції. Структура інтеракції. Типи та стратегії міжособистісної взаємодії (інтеракції).</p> <p>7. Потреба людини в міжособистісних контактах та взаємодії.</p>					
<p>Тема 7. Соціальна перцепція. Способи впливу у процесі спілкування</p> <p>План</p> <p>1. Соціальне і міжособистісне пізнання. Особливості міжособистісного пізнання.</p> <p>2. Поняття соціальної перцепції. Роль соціальної перцепції у процесі взаєморозуміння.</p> <p>3. Механізми соціальної перцепції (взаєморозуміння).</p> <p>4. Атрибуція та помилки атрибуції. Деформації соціальної перцепції.</p> <p>5. Психологія впливу.</p> <p>6. Способи і механізми впливу у процесі спілкування. Реакція зараження. Паніка. Навіювання. Наслідкування. Мода та чутки як соціально-психологічні феномени.</p>	<p>Семінарське Лекційне, самостійна робота</p>	<p><i>основна:</i> 2; 3; 4;12; 19;30; <i>додаткова:</i> 3; 4; 7; 9; 18;21.</p>	<p>7 год.</p>		<p>Протягом 4 семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 8. Конфлікт як соціально-психологічне явище</p>	<p>Семінарське , самостійна робота</p>	<p><i>основна:</i> 4; 8; 12; 19; <i>додаткова:</i> 9;13;16; 22; 24; 26.</p>	<p>5 год.</p>		<p>Протягом 4 семестру згідно з</p>

<p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Деструктивна та конфліктна взаємодія. Причини та ознаки утрудненого спілкування. 2. Поняття конфлікту. Види конфліктів. Причини конфліктів. 3. Структура конфлікту. Фази та динаміка конфлікту. 4. Стратегії конфліктної взаємодії. Управління конфліктом. 5. Методи розв'язання конфлікту. 6. Профілактика конфліктів. 					розкладом занять
<p style="text-align: center;">Тема 9. Проблема групи у соціальній психології. Психологія великих соціальних спільностей</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття соціальної групи. Класифікація соціальних груп. 2. Психологічні характеристики великих соціальних спільностей. 3. Класифікація великих соціальних груп. 4. Психологія етнічних груп. 5. Психологічні особливості українського національного характеру. 6. Психологія великих стихійних груп та масових явищ. 	Семінарське Лекційне, самостійна робота	<i>основна:</i> 1; 2; 3; 19; 25; <i>додаткова:</i> 2; 12; 19.	6 год.		Протягом 4 семестру згідно з розкладом занять
<p style="text-align: center;">Тема 10. Психологія малих соціальних груп</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення поняття малої соціальної 	Семінарське Лекційне, самостійна робота	<i>основна:</i> 2; 3; 7; 8; 12; 19; <i>додаткова:</i> 7; 9; 15; 21.	7 год.		Протягом 4 семестру згідно з розкладом занять

<p>групи. Сутнісні ознаки малої групи.</p> <p>2. Теоретичні підходи до дослідження групи у зарубіжній та вітчизняній психології.</p> <p>3. Класифікація малих соціальних груп .</p> <p>4. Поняття про групову динаміку, її процеси та механізми.</p> <p>5. Характеристика динамічних процесів у малій соціальній групі.</p>					
<p>Тема 11. Лідерство та керівництво у малих соціальних групах</p> <p>План</p> <p>1. Поняття про лідерство та керівництво.</p> <p>2. Аналіз наукових теорій походження лідерства.</p> <p>3. Функції керівника та здібності керівника.</p> <p>4. Стилi керівництва.</p> <p>5. Функції лідера. Типи лідерства.</p> <p>6. Лідерство та керівництво як чинники ефективності функціонування групи і внутрігрупових відносин.</p>	<p>Семінарське, самостійна робота</p>	<p><i>основна:</i> 2; 3; 8; 12; 19; <i>додаткова:</i> 7; 9; 13; 15; 21.</p>	<p>5 год.</p>		<p>Протягом 4 семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 12. Соціальна зрілість особистості</p> <p>План</p> <p>1. Поняття особистості. Специфіка постановки проблеми особистості в психології.</p> <p>2. Соціально-психологічна природа особистості. Взаємозв'язок соціального та індивідуального в особистості. Біологічні</p>	<p>Семінарське Лекційне, самостійна робота</p>	<p><i>основна:</i> 2; 3; 4; 9;10;12;19; <i>додаткова:</i> 1; 3; 4;10;15.</p>	<p>7 год.</p>		<p>Протягом 4 семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>та соціальні чинники розвитку особистості.</p> <p>3. Соціально-психологічна структура особистості (за А.В.Петровським, К.К.Платоновим).</p> <p>4. Соціально-психологічний тип особистості. Особистість як соціально-психологічний феномен.</p>					
<p>Тема 13. Особистість у структурі суспільних відносин</p> <p>План</p> <p>1. Поняття соціальної установки.</p> <p>2. Функції соціальної установки в регуляції соціальної поведінки особистості.</p> <p>3. Поняття асоціальної поведінки. Причини та форми асоціальної поведінки.</p> <p>4. Соціальна напруженість особистості. Форми соціальної напруженості.</p> <p>5. Агресивна поведінка. Теорії агресії. Психологічні методи профілактики та корекції агресивної поведінки.</p>	<p>Семінарське Лекційне, самостійна робота</p>	<p><i>основна:</i> 2; 3; 4; 9; 10; 12; 19; <i>додаткова:</i> 1; 3; 4; 10;15.</p>	<p>6 год.</p>		<p>Протягом 4 семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 14. Психологія управлінської діяльності</p> <p>План</p> <p>1. Психологічний зміст функції мотивування в управлінській діяльності.</p> <p>2. Теорії мотивації індивідів в організації.</p>	<p>Семінарське Лекційне, самостійна робота</p>	<p><i>основна:</i> 2; 3; 4; 9; 10; 12; 19; 34. <i>додаткова:</i> 1; 3; 4; 10;15.</p>	<p>6 год.</p>		<p>Протягом 4 семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>3. Система мотивації працівників на підприємстві.</p> <p>4. Психологічні аспекти управлінських рішень.</p> <p>5. Місце людського фактора у процесі прийняття рішень</p> <p>6. Процес розробки рішень.</p> <p>7. Організація і контроль виконання рішень.</p> <p>8. Евристичні методи розробки та прийняття рішень.</p>					
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю" Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).				
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань і завдань ККР.				
Семінарські заняття Умови допуску до підсумкового контролю	Оцінюються за п'ятибальною системою. Виконання усіх передбачених форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу - 50 .				
7. Політика курсу					
Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; на навчанні у співробітництві, тобто спільній із викладачем діяльності; на плюралізмі як важливій основі розвитку інтелектуальних здібностей студентів, розвитку їхнього критичного мислення. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються.					
8. Рекомендована література					
<p style="text-align: center;">Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Агеев В.С. Межгрупповое взаимодействие: социально-психологические проблемы. – М.: Изд-во Моск. Ун-та, 1990. – 240с. 2. Андреева Г. М. Социальная психология. – М.: Изд-во МГУ, 1988. – 415с. 3. Андриенко Е.В. Социальная психология – М.: Изд. Центр «Академия», 2000. – 264 с. 4. Бобнева М.И. Социальные нормы и регуляция поведения – М. Наука, 1978. – 311с. 5. Введение в практическую социальную психологию / Под ред. Жукова Ю.М. –М.: 1996. – 373с. 					

6. Волков И.П. Социометрические методы в социально-психологических исследованиях. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1970. – 88 с.
7. Донцов А.И. Психология коллектива: Методологические проблемы исследования. – М.: Изд-во МГУ, 1984. – 208 с.
8. Коломинский Я.Л. Психология взаимоотношений в малых группах: Общение и возрастные особенности. – Минск: Изд-во БГУ, 1976. – 350с.
9. Кон И.С. Социология личности. – М.: Политиздат, 1967. – 383с.
10. Кузьмин Е. С. Основы социальной психологии. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1967. –173с.
11. Казмиренко В.П. Социальная психология организаций. К., 1994.
12. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: підручник. – К.: Київ, 1995. –304с.
13. Кричевский Р.Л. Дубовская Е.М. Психология малой группы. – М.: Изд-во Моск.ун-та, 1991. – 207с.
14. Левыкин И.Т. Теоретические и методологические проблемы социальной психологии. – М.: Мысль, 1975. – 256с.
15. Методологические проблемы социальной психологии / Под ред. Е.В. Шороховой. – М.: Наука, 1975. – 295 с.
16. Методология и методы социальной психологии / Под ред.Е.В. Шороховой. – М.: Наука, 1977. – 247с.
17. Методы социальной психологии / Под ред. Е.С. Кузьмина и В.Е.Семенова. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1977. – 175 с.
18. Милграм С. Экспериментальная социальная психология. СПб: Питер, 2000. – 400с.
19. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – 448 с.
20. Паповян С.С. Математические методы в социальной психологии. – М.:Наука, 1983. – 342с.
21. Парыгин Б. Д. Основы социально-психологической теории. – М.:Мысль, 1971. – 351с.
22. Поршнев Б.Ф. Социальная психология и история.– 2-е изд. – М.:Наука, 1979. – 232с.
23. Свенцицкий А. Л. Социальная психология управления. — Л.: Изд-во ЛГУ, 1986.- 176 с.
24. Современная зарубежная социальная психология. Тексты/ Под ред. Г.М. Андреевой и др. – М.: Изд-во Моск. Ун-та, 1984. – 256с.
25. Социальная психология: история, теория, эмпирические исследования / Под ред. Е.С.Кузьмина, В.Е.Семенова. – Ленинград, 1979.
26. Социальная психология. / Под ред. А.В.Петровского. – М.: Просвещение, 1987.
27. Социальная психология / Под ред. Е.С. Кузьмина, В.Е.Семенова. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1979. – 288с.
28. Социальная психология и общественная практика / Под ред. Е.В.Шороховой и В.П. Левкович. – М.: Наука, 1985. – 231 с.
29. Трусов В.П. Социально-психологические исследования когнитивных процессов. – Л.; Изд-во Ленингр. Ун-та, 1980. – 144с.
30. Хрестоматия по социальной психологии. – М.: Международная педагогическая академия, 1995. – 222с.
31. Шихарев П.Н. Современная социальная психология США. –М.: Наука, 1979. – 228с.
32. Шихарев П. Н. Современная социальная психология в Западной Европе. – М.: Наука, 1985, –175с.
33. Шибутани Т. Социальная психология. –М.,1969.
34. Ядов В.А. Социологическое исследование. –М.: Наука, 1972. – 239с.

Додаткова література:

1. Абульханова-Славская К.А. Стратегия жизни. – М. Мысль, 1991. – 299с.
2. Агеев В.С. Психология межгрупповых отношений. – М.:Изд-во МГУ, 1983. – 144с.
3. Ананьев Б.Г. О проблемах современного человекознания. – М.: Наука, 1977. – 380с.
4. Бодалев А.А. Личность в общении. – М.: Педагогика, 1983. – 272с.
5. Буюева Л.П. Человек: Деятельность и общение. – М.: Мысль, 1978. – 325 с.
6. Добрович А.Б. Воспитателю о психологии и психогигиене общения. – М.: Просвещение, 1987. – 207с.

7. Зимбардо Ф. Социальное влияние. СПб: Питер, 2000. – 400 с.
8. Етнічна психологія / За ред Л.Е.Орбан. – Ів.-Франк., 1994.
9. Емельянов Ю.Н. Активное социально-психологическое обучение. – Л.:Изд-во ЛГУ, 1985. – 168 с.
10. Ишмуратов А.Т. Конфлікт і згода. – К., 1996. – 190 с.
11. Каган М.С. Мир общения. – М.: Политиздат, 1988. – 319 с.
12. Кон И.С. В поисках себя: Личность и ее самосознание. – М.: Политиздат, 1987. – 366 с.
13. Кроник А., Кроник Е. В главных ролях: Вы, Мы, Он, Ты, Я. Психология значимых отношений. – М.: Мысль, 1989. – 204с.
14. Леонтьев А.А. Психология общения. – Тарту: Изд-во Тарт. ун-та, 1974. – 220с.
15. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность. – М.: Политиздат, 1975. – 304 с.
16. Ломов Б.Ф. Методологические и теоретические проблемы психологии. – М.: Наука, 1984. – 448с.
17. Майерс Д. Социальная психология. – СПб.: Питер, 1996. – 684с.
18. Мелибруда Е. Я – Ты – Мы: Психологические возможности улучшения общения / Пер. с польск. Общ. ред. А.А. Бодалева и А.Б.Добрович. – М.: Прогресс, 1986. – 256 с.
19. Мясищев В.Н. Личность и неврозы. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1960. – 224с.
20. Обозов Н.Н. Межличностные отношения. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1979. – 150 с.
21. Психологические механизмы регуляции социального поведения / Подред. М.И. Бобневой. – М.: Наука, 1979. – 335 с.
22. Пірен М.І. Основи конфліктології. – К., 1997. – 378с.
23. Психология межличностного познания / Под ред. А. А. Бодалева. – М.:Педагогика, 1981. – 223 с.
24. Петровская Л.А Компетентность в общении: Социально-психологический тренинг. – М.: Изд-во МГУ, 1989. – 216с.
25. Скотт Ю.И. Конфликты, пути их преодоления. – К., 1991.
26. Тинберген Н. Социальное поведение животных. – М.: Мир, 1993. – 149 с.
27. Чалдини Р. Психология влияния. СПб: Питер, 1999. – 270 с.

Викладач

кандидат психологічних наук,
доцент кафедри професійної освіти
та інноваційних технологій

В. М. Мицько